

**"MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA OTA-ONALAR VA
MAHALLIY HAMJAMIYAT BILAN HAMKORLIK ISHLARINING
TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI".**

*Maxmudova Munira Miralimovna.
Toshkent shaxar Sergeli tumanidagi
565-DMTT tarbiyachi.*

Annotatsiya

Ushbu maqolada maktabgacha ta'lif tashkilotlari faoliyatida ota-onalar va mahalliy hamjamiyat bilan hamkorlikni tashkil etishning ahamiyati, dolzarbliji va samaradorligini oshirishga doir masalalar yoritilgan. Shuningdek, hamkorlik shakllari, mavjud muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari haqida fikr yuritiladi

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lif, hamkorlik, ota-onalar, mahalliy hamjamiyat, ta'lif sifati, ijtimoiy sheriklik.

Kirish

Zamonaviy ta'lif jarayonida bolani har tomonlama rivojlantirish, uni hayotga tayyorlash, ijtimoiy muhitga moslashtirishda nafaqat pedagoglar, balki ota-onalar va mahalliy hamjamiyat vakillari ham muhim rol o'yndaydi. Ayniqsa, maktabgacha ta'lif davrida bola shaxsining shakllanishi uchun oilaviy muhit bilan ta'lif muassasasi o'rtaсидаги hamkorlik uzviy bo'lishi kerak.

Asosiy qism

1. Ota-onalar bilan hamkorlikning ahamiyati

Ota-onalar – bolaga eng yaqin insonlar sifatida uning tarbiyasi, axloqiy qoidalarni o'zlashtirishi va ta'lif jarayoniga moslashuvida beqiyos ta'sirga ega. Maktabgacha ta'lif tashkilotlarida ota-onalar bilan quyidagi shakllarda hamkorlik amalga oshiriladi:

Ota-onalar yig'ilishlari;

Ochiq eshiklar kuni;

Seminar va treninglar;

Uyga tashriflar (pedagogik monitoring maqsadida);

Onlayn platformalar orqali muloqot.

Bu shakllar orqali pedagoglar bolalarning oilaviy tarbiyasidan boxabar bo'lishadi, ota-onalarga esa bolasi rivojlanishidagi roli haqida aniq tushunchalar beriladi.

2. Mahalliy hamjamiyat bilan ishlashning dolzarbliji

Mahalliy hamjamiyat – bu mahalla fuqarolar yig'inlari, ijtimoiy tashkilotlar, yoshlar ittifoqi, sog'liqni saqlash tizimi vakillari, tadbirkorlar va boshqalardan iborat

bo‘lishi mumkin. Ularning ta’lim muassasalari bilan hamkorligi quyidagi sohalarda namoyon bo‘ladi:

Tarbiyaviy tadbirlar va loyihalarni qo‘llab-quvvatlash;

Tarbiyachilar va psixologlar bilan birqalikda maslahat markazlari tashkil etish;

Imkoniyati cheklangan bolalar uchun ijtimoiy himoya choralarini ko‘rish;

Moddiy-texnik bazani mustahkamlashga hissa qo‘shish.

Mahalliy hamjamiyat vakillari maktabgacha ta’lim tashkilotida ko‘ngilli sifatida qatnashish orqali bolalar tarbiyasiga bevosita hissa qo‘shishi mumkin.

3. Hamkorlikdagi mavjud muammolar

Ota-onalarning vaqt yetishmasligi yoki befarqligi;

Mahalliy hamjamiyat vakillarining ta’lim jarayonidan yiroqligi;

Pedagoglar tomonidan interaktiv usullarning yetarli qo‘llanilmasligi;

Hamkorlik rejasining tizimli tashkil etilmasligi.

4. Taklif va tavsiyalar

Har chorakda ota-onalar bilan interaktiv seminarlar tashkil etish;

Mahalla bilan hamkorlik memorandumi imzolash;

“Ota-onalar maktabi” loyihasini yo‘lga qo‘yish;

Mahalliy ommaviy axborot vositalari orqali hamkorlik tashabbuslarini yoritish;

Pedagoglar uchun “ijtimoiy sheriklik” bo‘yicha malaka oshirish kurslarini tashkil qilish.

Xulosa

Maktabgacha ta’lim tashkilotlarining samarali faoliyati, avvalo, jamiyatning barcha bo‘g‘inlari – ota-onalar, pedagoglar va mahalliy hamjamiyat o‘rtasidagi izchil, tizimli hamkorlik orqali ta’milnadi. Mazkur maqolada ilgari surilgan tavsiyalarni amaliyotga tatbiq etish orqali bolalar tarbiyasida sifat o‘zgarishiga erishish mumkin. Albatta, maqolangiz uchun mos va zamonaviy adabiyotlar ro‘yxatini taqdim etaman. Bu ro‘yxatdagi manbalar sizning mavzuungiz — maktabgacha ta’limda ota-onalar va mahalliy hamjamiyat bilan hamkorlikni takomillashtirish —ga bevosita taalluqlidir.

Adabiyotlar ro‘yxati

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 6-noyabrdagi PF-5870-sodagi Farmoni “Maktabgacha ta’lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiysi to‘g‘risida”.
2. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 9-apreldagi 181-sodagi qarori “Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida ota-onalar bilan hamkorlikni yo‘lga qo‘yish tartibi to‘g‘risida”.
3. Karimova, M. A. (2020). Maktabgacha ta’limda oilaviy hamkorlikning psixologik-pedagogik asoslari. Toshkent: “Fan va texnologiya” nashriyoti.

4. Axmedova, Z. R. (2018). Maktabgacha ta'lif muassasalarida ijtimoiy sheriklik asoslari. Pedagogik innovatsiyalar jurnali, 2(3), 45–49.
5. Usmonova, D. M. (2021). Mahalliy hamjamiyat bilan pedagogik hamkorlikning samarali yo'llari. Ta'lif va tarbiya, 1(4), 78–82.
6. Qo'chqorova, S. N. (2019). Ota-onalar bilan samarali muloqot madaniyati. O'qituvchi, 3(2), 90–93.
7. Xodjieva, N. B. (2022). Maktabgacha yoshdagi bolalarni ijtimoiylashtirishda oila va jamiatning o'rni. Pedagogik mahorat jurnali, 6(1), 55–60.
8. ЮНЕСКО. (2020). Партнёрство между семьей и дошкольным образованием: международный опыт. Париж: ЮНЕСКО издания.
9. Bronfenbrenner, U. (1979). The Ecology of Human Development: Experiments by Nature and Design. Cambridge, MA: Harvard University Press.
10. Epstein, J. L. (2011). School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools. New York: Routledge.